

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), a soudců a soudkyň Michaely Bejčkové, Pavla Molka, Petra Mikeše, Miloslava Výborného, Tomáše Foltase a Daniely Zemanové v právní věci navrhovatelů: **a) M. B.**, zastoupený Mgr. Karlem Volfem, advokátem, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5, **b) M. G.**, a **c) L. V.**, proti odpůrcům: **1) statutární město Jablonec nad Nisou**, se sídlem Mírové náměstí 3100/19, Jablonec nad Nisou, a **2) Přípravný výbor pro konání místního referenda**, jednající zmocněncem Ing. J. M., týkající se návrhů na vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu konaném ve dnech 12. a 13. ledna 2018 ve statutárním městě Jablonec nad Nisou, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele a) proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 9. února 2018 č. j. 64 A 2/2018 – 47

takto:

I. Kasační stížnost navrhovatele a) **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Navrhovateli a) **se vrací** přeplatek na soudním poplatku ve výši **5 000 Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Karla Volfa, advokáta, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Zastupitelstvo statutárního města Jablonec nad Nisou vyhlásilo dne 19. října 2017 na základě návrhu přípravného výboru v souladu s § 13 zákona č. 22/2004 Sb., o místním

referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místním referendu“), na území statutárního města Jablonec nad Nisou místní referendum o otázce: „*Souhlasíte s tím, aby město Jablonec nad Nisou, z důvodu ochrany veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě, učinilo veškeré možné kroky ve své samostatné působnosti k bezodkladnému zamezení provozu výherních hracích přístrojů, interaktivních videoloterních terminálů, centrálních a lokálních loterních systémů a dalších loterií uvedených v § 2 písm. e), g), j), l), m) bod 2 a n) a § 50 odst. 3 zákona 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách, a totalizátorových her a technických her uvedených v § 3 odst. 2 písm. c) a e) zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách?*“

[2] Jako termín konání místního referenda zastupitelstvo zvolilo první kolo volby prezidenta republiky, tedy pátek 12. ledna 2018 od 14:00 do 22:00 hodin a sobotu 13. ledna 2018 od 8:00 do 14:00 hodin. Místní referendum v těchto dnech skutečně proběhlo, zúčastnilo se ho celkem 39,37 % oprávněných osob (bylo tedy platné), z nichž nadpoloviční většina (87,95 %) hlasovala pro odpověď ANO.

[3] Navrhovatelé se následně každý samostatným návrhem domáhali vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu podle § 91a odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 58 zákona o místním referendu. Všichni navrhovatelé namítali, že se místní referendum fakticky konalo o změně či zrušení již existující vyhlášky o regulaci hazardu a položená otázka byla nepřípustně sugestivní. Jelikož byly všechny tři návrhy obsahově totožné, Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) usnesením ze dne 24. ledna 2018 č. j. 64 A 2/2018 - 12 řízení o nich spojil a následně je usnesením označeným v záhlaví zamítl. Konstatoval, že místní referendum lze konat o otázkách, které může obec zároveň upravit obecně závaznou vyhláškou; vyloučeno je pouze referendum o otázce, která by obsahovala přímo znění vyhlášky, popřípadě by měnila či rušila již existující vyhlášku. Otázka položená v referendu nebyla návodná, odkaz na veřejný pořádek a bezpečnost pouze zdůrazňoval negativní aspekty hazardních her, konkrétně gamblerství.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti usnesení krajského soudu podal navrhovatel a) (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a sám vyslovil neplatnost rozhodnutí přijatého v místním referendu. Stěžovatel v prvé řadě namítal, že se referendum konalo o věci, o níž nelze místní referendum podle § 7 písm. g) zákona o místním referendu konat, neboť jediný způsob, jak může statutární město Jablonec nad Nisou v současné době zamezit provozu loterijních her, je změna či zrušení obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 3/2015, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her na území města Jablonec nad Nisou. Zákon o hazardních hrách totiž počítá s jedinou formou bezodkladného zamezení provozu loterijních her ze strany obce, a to právě s obecně závaznou vyhláškou. Výklad, že zákon brání pouze hlasování o otázce, která by obsahovala znění obecně závazné vyhlášky, popřípadě by měnila či rušila již existující vyhlášku, považuje stěžovatel za nepřípustně

restriktivní, ignorující úmysl zákonodárce a rozporný s principy dělby moci a zásadami normotvorby v systému zastupitelské demokracie.

[5] Stěžovatel setrval i na své další námitce, že otázka položená v místním referendu byla nepřípustně sugestivní a návodná. V oprávněných osobách totiž vyvolávala dojem, že pouze kladná odpověď představuje volbu ve prospěch ochrany veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě. Oprávněné osoby, které souhlasí se zamezením provozu loterií, položená otázka motivovala k hlasování v referendu, zatímco osoby s opačným názorem od něj spíše odrazovala či je vedla *„k iracionální změně svého názoru.“* Stěžovatel nezpochybňuje, že osoby, které jsou nějakým způsobem zainteresované na konání místního referenda a mají zájem na konkrétním výsledku hlasování, mohou vést kampaň ve prospěch jednoho z nabízených řešení. Pokud je však předem prezentována jako správná jedna z možných odpovědí přímo v otázce, o níž se hlasuje, je dle názoru stěžovatele popřen smysl referenda jako svobodného vyjádření názoru oprávněných osob. I s ohledem na již existující a poměrně přísnou vyhlášku města o regulaci loterií považuje stěžovatel proběhnuvší referendum spíše za ideologický boj proti provozování loterijních her jako takovému. Předmětem tohoto řízení přitom není posuzování škodlivosti gamblerství, což je záležitost subjektivní, nýbrž hodnocení otázky položené v referendu, která musí být formulována neutrálně. Krajský soud přitom rozsáhlou věcnou argumentaci stěžovatele v zásadě ani nevypořádal a odůvodnil své rozhodnutí pouze dogmaticky právě s odkazem na negativní vnímání gamblerství ve společnosti. Nevyjádřil se ani k tvrzení stěžovatele, že na území města Jablonec nad Nisou v souvislosti s provozováním loterijních her k žádným zásadním narušením veřejného pořádku či bezpečnosti nedochází.

[6] Stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil kopii plakátu, jímž odpůrce 2) v souvislosti s místním referendem vedl kampaň. Dle názoru stěžovatele tento plakát dokresluje, jak sugestivní techniky odpůrce 2) v souvislosti s referendem používal.

[7] Statutární město Jablonec nad Nisou [odpůrce 1)] ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázalo na své vyjádření k původnímu návrhu. Nejvyšší správní soud proto nepovažoval za nutné toto podání zasílat dalším účastníkům řízení k případné reakci.

[8] Přípravný výbor pro konání místního referenda [odpůrce 2), dále též „přípravný výbor“] navrhl kasační stížnost zamítnout. Je přesvědčen, že formulovaná otázka splňuje všechny zákonem stanovené náležitosti. Odkázal na ustálenou judikaturu soudů týkající se přípustnosti místních referend o otázkách spojených s provozováním hazardních her, s níž se stěžovatel ve své argumentaci nijak nevypořádal. Přípravný výbor zdůraznil, že zákon o místním referendu nesmí být vykládán formalisticky, platí zde výkladová vstřícnost vůči občanům. Na vztah mezi hazardními hrami a veřejným pořádkem a bezpečností odkazuje i preambule stávající obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou o regulaci hazardu. Obce navíc mohou obecně závaznou vyhláškou zakázat pouze činnosti, které mohou narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku. Otázka předložená v referendu tak pouze odkazovala na zákonný důvod, na jehož základě může obec vyhlášku vydat. I kdyby však byla otázka návodná, jak tvrdí stěžovatel, nemohlo to dle názoru přípravného výboru ovlivnit výsledek hlasování, neboť negativní jevy spojené s hazardem jsou všeobecně známé. Závěrem přípravný výbor uvedl, že považuje za nepředstavitelné, aby po organizačně i finančně náročné přípravě a průběhu místního referenda došlo až *ex post* k jeho zneplatnění. Návrhy

na vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v referendu považuje přípravný výbor za poslední snahu osob spojených s provozem hazardních her v Jablonci nad Nisou odvrátit zákaz provozu hracích automatů.

[9] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření přípravného výboru dalším účastníkům řízení, k datu vydání tohoto rozhodnutí však neobdržel žádnou reakci.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Podle § 7 písm. g) zákona o místním referendu nelze místní referendum konat *o schválení, změně nebo zrušení obecně závazné vyhlášky obce*. Nejvyšší správní soud toto ustanovení v rozsudku ze dne 22. října 2014 č. j. Ars 4/2014 - 99, č. 3148/2015 Sb. NSS, vyložil tak, že „*činí nepřípustným referendum o obecně závazné vyhlášce přípravným výborem přímo formulované v ‚paragrafovém' znění právního předpisu. Přetavení politického rozhodnutí občanů v referendu do formy závazného právního předpisu je totiž [...] specifickou a odbornou činností. Přenechat tuto činnost přípravnému výboru by mohlo být nerozumné, neboť takové znalosti členové přípravného výboru nemusí mít a v praxi povětšinou nemají. Podobně i změna nebo zrušení vyhlášky, o čemž se dané ustanovení zmiňuje, vyžaduje odbornou znalost týkající se např. intertemporálních ustanovení. Mohlo by tak docházet k formulaci vyhlášky způsobem, který by odporoval zákonu, popřípadě byl nesrozumitelný či nelogický. Místní referendum je tak přípustné o otázce, která formuluje konkrétní věcný dotaz. Naopak nelze konat referendum o konkrétně formulované obecně závazné vyhlášce. Nejvyšší správní soud upozorňuje i na samotné znění dotčeného ustanovení, které zakazuje toliko referendum o* ‚schválení' *obecně závazné vyhlášky, nikoliv referendum, jehož výsledek bude s největší pravděpodobností nutné implementovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky.*" Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku rovněž uvedl, že výklad, dle něhož § 7 písm. g) zákona o místním referendu brání konání místního referenda o otázkách, které mohou být regulovány obecně závaznou vyhláškou, „*nepřiměřeně zužuje rozsah otázek, k nimž se mohou občané obce v referendu vyjadřovat. Tato interpretace by tak do jisté míry vyprázdnila funkci místního referenda, což je zjevně nepřípustné z hlediska čl. 22 Listiny ve spojení s čl. 21 odst. 1 Listiny.*" Otázka posuzovaná v tomto rozhodnutí se shodou okolností také týkala zákazu loterií a sázkových her na území obce.

[12] Obdobně, byť jen formou *obiter dicti*, se Nejvyšší správní soud vyjádřil k referendu směřujícímu k regulaci provozu hazardních her i v rozsudku ze dne 2. října 2014 č. j. Ars 3/2014 - 41: „*Pokud by bylo ustanovení § 7 písm. g) zákona o místním referendu vykládáno tak, že nelze konat místní referendum v záležitostech, které mohou být regulovány obecně závaznou vyhláškou, ztratila by právní úprava místního referenda podstatnou část svého smyslu. [...] Namístě je proto závěr, že § 7 písm. g) zákona o místním referendu zabraňuje pouze konání místního referenda, které by přímo nahrazovalo zastupitelstvo v jeho činnosti přijímání, změn a rušení obecně závazných vyhlášek. Jen taková formulace otázky, která by obsahovala znění obecně závazné vyhlášky, nebo měnila či rušila vyhlášku již existující, je ve smyslu § 7 písm. g) zákona o místním referendu nepřípustná.*"

[13] Z citované judikatury je zřejmé, že místní referendum lze konat o otázkách týkajících se provozu hazardních her, i když zákon počítá s jeho regulací pouze ve formě obecně závazné vyhlášky (§ 12 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů, respektive § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů). Výsledek místního referenda totiž představuje pokyn obyvatel obce zastupitelstvu k řešení určitého problému, jinými slovy vytyčuje cíl, jehož je třeba dosáhnout (srov. § 49 zákona o místním referendu). To ostatně odráží formulace otázky položené v nyní posuzovaném referendu, která zastupitelstvo statutárního města Jablonec nad Nisou vybízí k „učinění veškerých možných kroků k bezodkladnému zamezení provozu hazardních her", neukládá mu přímo přijetí obecně závazné vyhlášky – byť je to v tomto konkrétním případě jediný nástroj, který má zastupitelstvo k regulaci hazardu na základě zákona k dispozici.

[14] Výklad zastávaný stěžovatelem by prakticky vyloučil možnost konat referendum o všech otázkách, které obce mohou regulovat obecně závaznými vyhláškami, což může být – především vzhledem k obecné formulaci § 10 písm. a) – c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a k blanketnímu odkazu v písm. d) citovaného ustanovení – poměrně velká část záležitostí spadajících do samostatné působnosti obce. To by však ze zákona o místním referendu učinilo *de facto* mrtvý předpis, který by znemožňoval referendum vůbec konat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2012 č. j. Ars 2/2012 - 43, č. 2799/2012 Sb. NSS).

[15] Stěžovatel se mýlí i v tom, že dovozuje nemožnost konat referendum o otázkách, které již jsou předmětem regulace obecně závaznými vyhláškami obce. Má sice pravdu, že kladná odpověď na otázku položenou v referendu fakticky vyvolá nutnost zásahu do stávající obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 3/2015, o regulaci provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her na území města Jablonec nad Nisou, ani to však konání místního referenda nemůže bránit. Jak Nejvyšší správní soud uvedl ve shora citovaných rozsudcích, § 7 písm. g) zákona o místním referendu znemožňuje jen takové referendum, v němž by oprávněné osoby hlasovaly přímo o textu vyhlášky či její novely, popřípadě by odpovídaly na otázku, zda zrušit či nezrušit obecně závaznou vyhlášku. Tak tomu však v posuzovaném případě nebylo. Hlasování v místním referendu mělo za cíl pouze dát zastupitelstvu statutárního města Jablonec nad Nisou signál o tom, zda si obyvatelé města přejí přísnější regulaci hazardu, nešlo primárně o hlasování o změně či zrušení existující vyhlášky. Účelem přijetí § 7 písm. g) zákona o místním referendu nebylo zakonzervovat právní stav vyplývající z již existujících vyhlášek obcí až do chvíle, než se jejich orgány rozhodnou jej změnit, nýbrž zabránit vzniku legislativně technických chyb či vyhlášek odporujících zákonu (viz výše). Nejvyšší správní soud v tomto směru odkazuje na svůj rozsudek ze dne 29. srpna 2012 č. j. Ars 1/2012 - 26, č. 2718/2012 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*možnost občanů vyjádřit se formou místního referenda k otázkám rozvoje své obce představuje jejich ústavně zaručené základní politické právo a vztahuje se na ně v plném rozsahu čl. 22 Listiny, podle něhož výklad a používání zákonné úpravy musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti. Z toho zdejší soud dovozuje, že otázky přípustnosti konání a posuzování platnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu je třeba hodnotit nikoliv restriktivním, formalistickým způsobem, nýbrž způsobem, zohledňujícím skutečnost, že se jedná o jednu ze základních forem demokracie. Jinak řečeno, v pochybnostech by měly soudy rozhodovat ve prospěch konání místního referenda a vyslovení jeho neplatnosti připadá do úvahy jen tehdy,*

jestliže se jednoznačně prokáže, že referendum bylo provedeno protizákonným způsobem, resp. je zjevné, že nemělo být vůbec vyhlášeno.“ Stěžovatel svou argumentací naopak rozšiřuje množinu otázek, o nichž nelze referendum konat, což je přímo proti smyslu zákona o místním referendu, jak jej vyložil Nejvyšší správní soud. První z kasačních námitek proto nemůže být důvodná.

[16] Stěžovatel krajskému soudu dále vytýkal, že se nevypořádal s jeho argumentací ohledně vlivu provozu hazardních her v Jablonci nad Nisou na veřejný pořádek a bezpečnost v tomto městě, jedním dechem však sám uznal, že tato otázka vůbec nebyla předmětem řízení. To, že ji krajský soud pominul, proto nemůže založit nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Povinností soudu není vypořádat každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí postaví na ucelené a přehledné argumentaci, která dostatečně podporuje závěry, k nimž soud dospěl (například nález Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247), navíc *„usnesení krajských soudů ve věcech referenda by měla být pro nevypořádání argumentace účastníků rušena pouze výjimečně, pokud Nejvyšší správní soud nedoplní argumentaci krajského soudu způsobem, který by pro účastníky řízení znamenal překvapivé rozhodnutí*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. března 2016 č. j. Ars 4/2015 - 45, č. 3414/2016 Sb. NSS). Pouhá stručnost odůvodnění nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2010 č. j. 8 Afs 71/2009 - 77), jsou-li z rozhodnutí soudu patrné důvody, proč krajský soud rozhodl tak, jak rozhodl. Z napadeného rozsudku jsou přitom dostatečně zřejmé důvody, pro něž krajský soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele ohledně rozporu položené otázky s § 8 odst. 3 zákona o místním referendu.

[17] Podle posledně citovaného ustanovení musí být otázka položená v místním referendu *jednoznačně položena tak, aby na ni bylo možno odpovědět slovem „ano“ nebo slovem „ne“*. Podmínkou pro vyhlášení místního referenda je *„jednoznačnost položené otázky, otázka musí mít v příslušném kontextu relativně přesný význam, který neumožňuje konkurující výklad. Položená otázka tedy zjevně nesmí být matoucí, vnitřně rozporná, dezinformační, sugestivní či kapciózní, nekonkrétní či neurčitá*“ (již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. Ars 2/2012 - 43). Stěžovatel považuje otázku položenou v posuzovaném místním referendu za sugestivní kvůli odkazu na ochranu veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě Jablonec nad Nisou.

[18] Ani tato námitka stěžovatele není důvodná. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku č. j. Ars 2/2012-43, otázky položené v referendu je třeba posuzovat z pohledu hlasujícího občana, který *„musí vědět, o čem rozhoduje, čeho se otázka týká, měl by i rozumět důsledkům svého souhlasu či nesouhlasu v místním referendu.*“ Nejvyšší správní soud přitom nespatřuje nic nezákonného na tom, je-li věcná vazba souhlasu či nesouhlasu každého z hlasujících s přísnějším omezením hazardních her na ochranu veřejného pořádku a bezpečnost nastíněna již v položené otázce. Krajský soud v tomto směru zcela přiléhavě odkázal na rozsudek ze dne 28. června 2007 č. j. 7 As 32/2006 - 56, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že *„s provozováním zejména VHP, stejně jako různých elektromagnetických rulet, kostek a terminálů je spojen jeden zásadní celospolečenský negativní jev, jímž je herní závislost neboli gamblerství, který má ve svém rozvinutém stádiu značný vliv na sociální sféru života lidí. Gamblerství patří mezi zásadní negativní fenomény provozování hazardních her, s nimiž jsou mimo jiné spojeny problémy v oblasti rušení nočního klidu, nárůst kriminality a potřeba*

zvýšeného dozoru policejních složek v okolí heren“, obecně řečeno narušování veřejného pořádku a ohrožování veřejné bezpečnosti. V rozsudku ze dne 24. února 2015 č. j. 6 As 285/2014 - 32, č. 3194/2015 Sb. NSS označil Nejvyšší správní soud hazard za společensky problematickou aktivitu. I Ústavní soud v nálezu ze dne 7. září 2011 sp. zn. Pl. ÚS 56/10 (č. 293/2011 Sb., N 151/62 SbNU 315) uvedl, že „*je notorietou, že loterie a jiné podobné hry se vyskytují převážně na okraji společensky akceptovaných aktivit, samozřejmě v míře různé podle typu a parametrů té které hry. Svými skutečnými dopady mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí. Ostatně ne nadarmo jsou v obecném jazyce tyto hry označovány jako hazardní. Fenomén tzv. patologického hráčství se v dnešních společenských poměrech vyskytuje stále častěji. Herny, lákající k okamžitým a zdánlivě snadným výhrám, se staly typickým koloritem nejen předměstí českých měst, ale už i jejich center a center menších obcí, a se všemi navazujícími společensky škodlivými aktivitami představují ohrožení veřejného pořádku a pokojného soužití v obci.*“

[19] To, že regulace provozu vybraných hazardních her sleduje právě ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti v obci, potvrzuje i § 12 odst. 1 zákona o hazardních hrách, který prostřednictvím poznámky pod čarou odkazuje na § 10 odst. 1 písm. a) zákona o obcích: *Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které* ***činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu*** *s dobrými mravy,* ***ochranou bezpečnosti,*** *zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány* (zvýraznil Nejvyšší správní soud). Oprávnění obce regulovat provoz hazardních her na svém území na základě uvedeného ustanovení [vedle přímo se nabízejícího § 10 odst. 1 písm. d) zákona o obcích, který dává obcím možnost ukládat obecně závaznou vyhláškou povinnosti, *stanoví-li tak zvláštní zákon* – srov. nález Ústavního soudu ze dne 14. června 2011 sp. zn. Pl. ÚS 29/10, č. 202/2011 Sb., N 110/61 SbNU 625] potvrdil Ústavní soud v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 56/10.

[20] Nejvyšší správní soud nesdílí dojem stěžovatele, že posuzovaná otázka oprávněným osobám podsouvala jediné správné řešení, a to odpověď ANO. Osoby, které stejně jako stěžovatel nepovažují provoz hazardních her v Jablonci nad Nisou ve stávajícím rozsahu a intenzitě za ohrožení veřejného pořádku či bezpečnosti, mohly s čistým svědomím hlasovat tak, že nesouhlasí s tím, aby „*město Jablonec nad Nisou, z důvodu ochrany veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě, učinilo veškeré možné kroky ve své samostatné působnosti k bezodkladnému zamezení provozu výherních hracích přístrojů, interaktivních videoloterních terminálů, centrálních a lokálních loterních systémů a dalších loterií uvedených v § 2 písm. e), g), j), l), m) bod 2 a n) a § 50 odst. 3 zákona 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách, a totalizátorových her a technických her uvedených v § 3 odst. 2 písm. c) a e) zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách*“, tedy odpovědět na položenou otázku NE. To, že otázka v obecné rovině upozorňovala na spojení mezi provozem hazardních her na jedné straně a veřejným pořádkem a bezpečností ve městě na straně druhé, na které ve své judikatuře již poukázal Ústavní soud i Nejvyšší správní soud, nelze považovat za porušení § 8 odst. 3 zákona o místním referendu.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá v řízení ve věcech místního referenda žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení, přičemž Nejvyšší správní soud toto ustanovení aplikuje i na řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věci místního referenda.

[23] Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost omylem dvakrát, vznikl mu tedy přeplatek na soudním poplatku ve výši 5 000 Kč. Nejvyšší správní soud proto výrokem III tohoto rozsudku rozhodl v souladu s § 10 odst. 1 věty druhé zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, o vrácení přeplatku stěžovateli, a to ve lhůtě podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2018

Tomáš Langášek
předseda senátu